

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА

На седници Наставно-научног већа одржаној 02. 11. 2015. одређени смо у Комисију за припрему извештаја о пријављеним кандидатима за избор у звање ванредног или редовног професора за ужу научну област Библистика – тежиште истраживања Свето Писмо Старог Завета, по конкурс објављеном у листу *Информер* – додатак „Послови“ од 11. 11. 2015. По прегледу приспелих пријава и предлога подносимо вам следећи:

РЕФЕРАТ

На расписани конкурс пријавио се један кандидат – др Родољуб Кубат, ванредни професор на катедри за Свето Писмо Старог Завета, Православног богословског факултета Универзитета у Београду.

Биографија кандидата

Родољуб Кубат син Србослава и Јеле рођен 23. јануара 1969. године у Босанском Грахову. У Босанском Грахову завршио основну и средњу школу. Богословски факултет СПЦ уписао школске 1991/92. године, а на истом дипломирао 1996. године. Постдипломске студије (библијска група) на Богословском факултету СПЦ у Београду уписао школске 1996/97. године. Провео школску 1996/97. годину у Сибињу (Румунија) ради учење немачког језика и ближег упознавања савремене западне библистике на протестантском теолошком факултету „Мартин Лутер“. Период 1997–2000. године као стипендиста фондације Реновабис провео је на римокатоличком теолошком факултету „Вилхелм универзитета“ у Минстеру (Немачка). За време студија у Минстеру бавио се библијском теологијом Старог и Новог Завета као и усавршавањем старојеврејског језика. Магистарски рад под насловом *Човјек у Старом Завету* одбранио 12. децембра 2000. године на Православном богословском факултету. Докторску тезу под насловом *Анђеоски Господњи* (ἁγιοθεωτικὸς κύριος) у *Старом Савезу* одбранио 13. 06. 2005. године. Живи у Београду са супругом Мирјаном и синовима Сергејем и Андрејем.

Наставно-педагошки рад

Наставно-педагошки рад Родољуба Кубата је започео на Богословском факултету у Београду у звању асистента (2001-2005) а потом и у звању доцента (2005-2011) и ванредног професора (2011-2015). Током 15 година ангажовања у раду са студентима кандидат је испољио велику мотивисаност, прилежност и савесност у унапређивању знања и способности студената да би разумевали и усвајали знања из академских дисциплина хришћанског наслеђа. Ово су потврдили и сами његови слушаоци, вреднујући његов рад највишим оценама (од 4,81 до 4,86) на анонимним студентским анкетама. Кандидат је држао предавања из следећих предмета: Старозаветна историја и

егзегеза, Старозаветна егзегеза, Старозаветна теологија, Примењена егзегеза (мастер), Старозаветни монотеизам (докторске), Теолошка ерминеутика (докторске), Свет Новог Завета (изборни), Библија пред савременим изазовима (изборни), Теологија старозаветних пророка (изборни, мастер). Као гостујући професор по позиву, одржао је блок семинар на „Лудвиг-Максимилијан универзитету“ у Минхену (Немачка), школске 2012/13, у периоду 23-25. новембра 2012. године на тему: „Das Buch Jona. Seine Wirkungsgeschichte und Rezeption in der liturgischen und patristischen Literatur“. Рад са студентима је по правилу укључивао анализе изворних текстова и расправе о њима, уз коришћење аналитичке, херменеутичке и дијалогске методе. Током последњих пет година био је више пута ментор дипломских и завршних радова.

Научно-истраживачки рад:

Кандидат Родољуб Кубат је показао способност да се компетентно научно-истраживачки креће у више комплементарних научних области од значаја за предмет на коме је ангажован као ванредни професор. Те области у првом плану укључују библијску теологију и теолошку херменеутику. Посебно истичемо склоност кандидата да истраживани „предмет“ увек сагледава не заборављајући његов контекст из кога је једино схватљив. Притом он указује на могућност успостављања нових смислених веза између поменутих области с једне, и њих узетих заједно и савремених научних дисциплина с друге стране, са посебном осетљивошћу на контекстуализацију проблема којима се бави. Комисија посебно цени кандидатов интердисциплинарни приступ који доприноси отварању могућности сарадње Православног богословског са другим факултетима, и који православном моделу мисли даје преко потребну појмовну прецизност и дијалогску овореност.

Следи списак научних радова у вези са поменутих научно-истраживачким областима, циљевима и начинима мишљења кандидата а ради оцене његовог доприноса областима којима се бави. Радове презентујемо хронолошки:

Научне монографије:

1. *Основи старосавезне антропологије* (2008)
2. *Синопис – Упоредни преглед еванђеља* (2008)
3. *Траговима Писма: Стари Савез – теологија и херменеутика* (2012)
4. *Траговима Писма II: Стари Савез – рецепција и контексти* (2015)
5. *Основы ветхозаветной антропологии* (2015)

А. Књиге, студије, огледи, чланци, прикази

1997.

- [1] „Сусрет јудејства са јелинизмом у предмакавејском и макавејском периоду и његове последице“, *Богословље*, год. XLI (LV), бр. 1-2 (1997) 49-61.

1999.

- [2] „Вријеме великих обновитеља јудаизма Језде и Неемије“, *Богословље*, год. XLIII (LVII), бр. 1-2 (1999) 55-73.
[3] „Схватање загробног живота кроз старозавјетну историју“, *Богословље*, год. XLIII (LVII), бр. 1-2 (1999) 9-36.

2001.

- [4] „Старозавјетна ангелологија и демонологија“, *Богословље*, год. XLV (LIX), бр.1-2 (2001) 195-244.

2002.

- [5] „Појам Нефеш у Старом Савезу“, *Богословље*, год. XLVI (LX), бр. 1 (2002) 39-51.
[6] „Појам Басар у Старом Савезу“, *Богословље*, год. XLVII (LXI), бр. 2 (2002) 7-14.

2003.

- [7] „Појмови Руах и Лев у Старом Савезу“, *Богословље*, год. XLVIII (LXII), бр. 1-2 (2003) 7-24.

2005.

- [8] „Библијски теолог – Филон Александријски“, *Богословље*, год. XLIV, бр. 1-2 (2005) 49-64.

2007.

- [9] „*Jhwh* – оприсутњавани Бог Старог Савеза“, *Богословље*, год. XLVI, бр. 1-2 (2007) 93-104.
[10] *Оксфордска историја библијског света*, Мајкл Д. Куган (прир.), *Богословље* 1-2 (2007) 224-226. Приказ.
[11] „Предговор“, у: Удо Шнеле, *Увод у новозаветну егзегезу*, Београд 2007, 7-15. Коаутор са Предраг Драгутиновић. Изворник: Udo Schnelle, *Einführung in die neutestamentliche Exegese* (6. Auflage), Göttingen 2005.

2008.

- [12] *Основе старосавезне антропологије: теолошка перспектива*, Београд: Универзитет у Београду, Православни богословски факултет, Нови Сад: Беседа 2008, 180 стр. ISBN 978-86-7405-056-9
- [13] *Синопис – Упоредни преглед еванђеља*, Београд: Универзитет у Београду, Православни богословски факултет, Нови Сад: Беседа 2008, 247 стр. ISBN 978-86-7405-054-5
- [14] „Траговима отаца ка Светом Писму“, *Богословље* год. LXVII, бр. 2 (2008) 40-83.
- [15] „Тихон Радовановић ‘први српски старозаветник’“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 3, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 28. децембар 2007), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2008, 7-15.

2009.

- [16] „Настанак старосавезног канона и његова теолошко-херменеутичка систематика“, *Црквене студије*, год. VI, бр. 6 (2009) 13-36.
- [17] „Историјски критицизам у егзегези Старог Савеза“, *Богословље* год. LXVIII, бр. 2 (2009) 5-26.
- [18] „Хришћански Стари Савез или јеврејски Танах“, *Богословље* год. LXVIII, бр. 2 (2009) 139-143.
- [19] „Критичко разматрање пренаглашавања историјско-критичке методе у библијској егзегези“, *Саборност: теолошки годишњак*, год. III (2009) 321-325.
- [20] „Душан Глумац старозаветник и археолог“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 5, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 26. децембар 2008), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2009, 104-110.
- [21] „The Angel of THE Lord (*mal'âk jhwh*) in the Old Testament. The Character of Biblical Monotheism Conceived from the Perspective of the Revelation of God“, *Sacra Scripta*, год. VII, бр. 2 (2009) 238-239. Апстракт дисертације.

2010.

- [22] „Полифонија теолошких исказа у Старом Савезу“, *Српска теологија данас*, књ. 1: Зборник радова Првог годишњег симпозиона (ПБФ Београд, 29-30. мај 2009), уред. Б. Шијаковић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ 2010, 121-131.
- [23] „Zwei Aspekte [biblischer] Theologie“, *Philotheos*, бр. 10 (2010) 43-67.

- [24] „Ангелолошке представе позног јудаизма као израз специфичног теолошког дискурса – Теологија слике“, *Црквене студије*, год. VII, бр. 7 (2010) 23-40.
- [25] „Septuaginta adversus Textum Masoreticum – Критика старосавезног текста на примеру Ис 9, 6“, *Саборност: теолошки годишњак*, год. IV (2010) 349-353.
- [26] „Два аспекта [библијске] теологије“, *Богословље* год. LXIX, бр. 1-2 (2010) 6-34.

2011.

- [27] „Писмо у духу отаца“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 10, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 28. и 29. мај 2010), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2011, 7-12.

2012.

- [28] *Траговима Писма: Стари Савез – теологија и херменеутика*, Крагујевац: Каленић 2012, 366 стр. ISBN 978-86-84183-59-2
- [29] „Алегореза – егзегетска метода античког света“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 11, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 23. децембар 2011), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2012, 7-15.
- [30] „Рецепција историјско-критичке методе код српских старозаветника“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 12, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 25. мај 2012), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2012, 7-14.

2013.

- [31] „Могућност разумевања старосавезних симбола и језика“, *Криза савремених језика теологије*, Зборник радова са научног скупа (25. април 2013), прир. В. Вукашиновић, Монс Хемус: Београд 2013, 37-57.
- [32] „Алегореза у платонистичкој традицији“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 14, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 24. мај 2013), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2013, 7-16.

2014.

- [33] „Der Jona-Kommentar des Theodor von Mopsuestia“, *Philotheos*, бр. 14 (2014) 117-130.
- [34] „Allegoresis as a method of demythologization“ *Lateranum*, LXXX/3, Lateran University Press (2014) 557-574.

- [35] „Превод Библије – актуализација смисла“, *Зборник радова међународног научног скупа Кирилометодијевско предање, језик и мисија Цркве у 21. веку*, Београд: Православни богословски факултет 2014, 28-55.
- [36] „Memra of Ephrem the Syrian of Jonah and the Repentance of the Ninevites“ *ΘΕΟΛΟΓΙΑ* 85, Αθῆναι (2014) 193-210.

2015.

- [37] „The Theology of the ‘free Slaves’“, *Philotheos*, бр. 15 (2015) 60-69.
- [38] „The Spirit in the Wisdom of Solomon Old Testament Background“, у: P.Dragutinovic/J.B.Wallace/K.-W.Niebuhr (прир), *The Holy Spirit and the Church according to the New Testament. 6th International East-West Symposium of New Testament Scholars Belgrade, August 25–31, 2013* (WUNT), Mohr Siebeck, Tübingen 2015, 293-314.
- [39] „Митске и старосавезне претпоставке типологије“, *Богословље* год. LXXIV, бр. 1 (2015) 192-200.
- [40] *Траговима Писма II: Стари Савез – рецепција и контексти*, Библијски институт ПБФ, Београд 2015, 320 стр. ISBN 978-86-7405-163-4
- [41] „Стари Савез – рат у самоодбрани“, *Зборник радова међународног научног скупа Први светски рат и Српска православна црква*, Београд: Православни богословски факултет 2015, 651-666.
- [42] „Јона – бунтовни пророк“, у: Р. Кубат (прир.) *“Када Израил беше дете“: Зборник радова из библијске теологије у част проф. Драгана Милина поводом 70. рођендана*, Библијски институт ПБФ, Београд 2015, 23-31.
- [43] *Основы ветхозаветной антропологии*, Београд: Универзитет у Београду, Православни богословски факултет, Санкт-Петербург: Санкт-Петербургская православная духовная академия 2015, 200 стр. (у припреми за штампу)

Преводи стручних текстова:

(а) са немачког:

1. Е. П. Мејеринг, „Како су платонизовали хришћани“, *Беседа*, бр. 6 (2004) 71-79. Изворник: Е. Р. Meijering, *Wie platonisierten Christen?*, GOD BEING HISTORY (Studies in Patristic Philosophy), New York 1975, 133-146.
2. Р. Бултман, „Старозаветно наслеђе“, *Када Израил беше дете: Зборник радова посвећен проф. Драгану Милину*, Библијски институт ПБФ, Београд 2015, 175-206. Изворник: R. Bultmann, „Das alttestamentliche Erbe“, R. Bultmann, *Das Urchristentum im Rahmen der antiken Religionen*, München, ²1992, 11-65.

Радове кандидата, од избора у звање ванредног професора, анализирамо сходно њиховим резултатима релевантним за научну област за коју компетује.

„Писмо у духу отаца“, у: *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 10, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 28. и 29. мај 2010), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2011, 7-12.

Аутор се у овом чланку бави сложеним херменеутичко-егзегетским питањем: на који начин данас приступити тумачењу светописамских текстова а при томе остати „у духу отаца“. Суштина проблема који се у овом раду третира јесте питање колико се егзегеза може ослањати на ранија теолошка и духовна достигнућа, у овом случају на отачку егзегезу. Аутор у раду показује да је светоотачка егзегеза и теологија у многим ставкама била израз времена и проблема у којима је настајала. У продужетку сажето рекапитулира стање егзегезе кроз средњи век и нова теолошка струјања у православном богословљу. Ту се посебно осврће на неопатристичку синтезу и однос представника те школе богословског мишљења према Писму. У том контексту се критички осврће на такве теолошке позиције, увиђајући како дефицитарност непосредне усмерености на Свето Писмо, тако и одсуство интеракције у богословском промишљању унутар контекста савременог света. Управо су ти елементи, према његовом мишљењу, били једна он основних одлика светоотачког богословља. Аутор укратко али разговетно и прецизно указује на неке од унутарбогословских проблема са којима се сусреће савремена теологија и егзегеза.

„Алегореза – егзегетска метода античког света“, у: *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 11, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 23. децембар 2011), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2012, 7-15.

Предмет овог рада је алегореза, егзегетска метода која своје извориште има у античко-јелинском свету. Аутор у општим цртама представља тај егзегетски феномен. Поред сажетог историјског пресека – настанка и употребе алегорезе, пажњу усмерава на идејно-философску позадину таквог тумачења. Постоје два основна разлога за настанак алегоријског тумачења. Први је апологетског карактера – то је био начин којим се могао очувати углед и ауторитет ранијих песника, који су битно одредили јелинску духовну матрицу. То се, пре свега, односи на хомеровску традицију. Други разлог је језичко-идејни. Разумевање дубље реалности могло се сагледати кроз алегоријско разумевање предочивих реалности, што се истовремено односи на језик и видиву материјалну стварност. Иза дословног исказа крио се дубљи смисао, који се преко дословног смисла посредује. Претпоставка алегоријског тумачења је да

се до истине не долази из непосредног и безпретпоставног читања ранијих текстова. Тумач се, дакле, кретао са одређеним знањем и разумевањем истине, коју је требало наћи у ранијем тексту.

Траговима Писма: Стари Савез – теологија и херменеутика, Крагујевац: Каленић 2012, 366 стр. (ISBN 978-86-84183-59-2)

Књига представља збир раније објављених научних студија. Међутим, поред темељне прераде и допуна корпус текстова укомпонован је у добро осмишљен херменеутички оквир. Поред савремених научних истраживања старозаветног текста, оваква концепција укључује новозаветну и светоотачку перспективу. Прво поглавље посвећено је феномену Божијег имена Јахве, и оно представља научни допринос горућој тематици на пољу старозаветне теологије. Аутор показује теолошки значај откривања Божијег имена Јахве. Као посебно важан аспект, наглашава се култно-богослужбени значај Божијег имена. Други важан моменат је откривењски карактер имена Јахве у контексту развоја идеје Савеза Бога и Израиља. Истовремено, занимљиво је указати на извесну антрополошку димензију у овом тексту, и она се превасходно односи на сазнајни моменат у чину откривења. Друго поглавље усмерено је на истраживање феномена духовних бића у Старом Завету, анђела и демона. Аутор се користи савременим методама, узимајући у обзир археолошка, лингвистичка, историјска и друга знања из ове области. У студији су приказане раличите етапе и видови старозаветних веровања у анђеле и демоне. Анђеоска бића се једним делом доводе у везу са библијским монотеизмом, што се поготово односи на Анђела Господњег. Старозаветна демонологија се, такође, представља у контексту њеног развоја и везаности за идеју зла. У обзир се узимају три посебна аспекта учења о демонима: довођење у везу демонских бића са праокеаном (воденом стихијом), пустињом (одсуством живота) и одступањем из заједнице са Богом. Закључна разматрања посвећена су теолошком значају таквих веровања. Треће поглавље се бави Филоном Александријским. Филон се марkira као теолошка спона између позног јудаизма и раног хришћанства. Основне тачке предложеног рада су неки аспекти Филоновог схватања Логоса, његово поистовећење са Анђелом Господњим и извесни елементи тријадолошких размишљања. Четврто поглавље се више односи на светоотачко сагладавање и теолошку аргументацију засновану на старозаветним списима. Поред обиља патристичких материјала рад нуди и оригиналан ерминевтички концепт који позива на преосмишљавање владајућих парадигми у светлу библијско-патристичке теологије. Пето поглавље је више усмерено на савремена херменеутичка питања. Аутор у њему нуди преглед развоја историјско-критичке методе у старозаветној егзегези. Ту вешто сажима историјски

дугачак и садржајно богат период новије библијске егзегезе, чије је средиште углавном западни свет. После јасног историјског прегледа аутор нуди сопствене процене историјске критике у библијској егзегези. У шестом поглављу поставља се ново херменеутичко питање језика теологије и симбола којима се изражавају теолошке идеје. Аутор, најпре дескриптивно, а потом и рефлексивно, уводи у један мисаони свет који је у време просветитељства и рационализма одбациван као митолошки, бајковит, плод примитивних представа и веровања. У овом тексту, међутим, аутор бира другачији херменеутички приступ тематици показујући контекстуалност човекових изражајних моћи на пољу теологије и континуирану реконтекстуализацију теолошког исказа у светлу нових откривењских момената и трагања за новим изражавањима Божијег деловања у свету. Средиште пажње усмерено је на теолошки дискурс и његову историјску и културолошку условљеност, чиме се истовремено указује на сталност истина вере и континуитет Предања. У седмом поглављу аутор се бави процесом обликовања старозаветног канона, од почетака процеса до коначног канонизовања светих списа. Ту уверљиво показује да обликовање канона није био једнообразан линеаран процес, него се канон развијао у више синхроно-паралелних познојудејских заједница. Тај феномен је посебно дошао до изражаја после раздвајања Цркве и Синагоге. У овом поглављу аутор теоријски расветљава значај канонског приступа Светом Писму. Од посебне важности је његово иновативно обогаћивање овог приступа увођењем елемента „контекста вере“. Идејом „контекста вере“ превазилази се историцизам дијахроних метода приликом тумачења светог текста, то јест светости текста се даје иста тежина како у времену настанка и канонизације тако и данас. Осмо поглавље такође има доминантно херменеутичко усмерење. Тема је полифонија теолошких исказа у Староме Завету. Посебно је упечатљиво инсистирање на значају спољашњих фактора за настанак и форму теолошког исказа. У деветом поглављу аутор прави разлику између теолошке археологије и (примењене) теологије. Теолошка археологија је битан чинилац теолошке мисли. Теолошку археологију аутор дефинише као критичко и вишеслојно истраживање и проучавање сопствене прошлости, које се ослања на археолошка, текстуално-литерарна, историјска, културолошко-социолошка и друга истраживања. С друге стране, примењена теологија је аутентичан, егзистенцијалан одговор на тајну Божијег присуства. Тај одговор је пре свега усмерен ка другом, при чему се други доживљава као конститутивни елемент настанка теолошког исказа. У завршном разматрању аутор покушава да покаже у каквом односу треба да стоје теолошка археологија и примењена теологија, то јест теолошка научна истраживања с једне и теологија као егзистенцијални одговор на питања која поставља савремени човек с друге стране.

„Рецепција историјско-критичке методе код српских старозаветника“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 12, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 25. мај 2012), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2012, 7-14.

Предмет ове научне студије је рецепција историјско-критичке методе код српских изучавалаца и предавача Старог Завета. Кандидат прати научни рад четворице старозаветника (Тихон Радовановић, Душан Глумац, Милош Ердељан и Драган Милин). У раду се указује на начине и обим у којем су се наведени библисти користили историјско-критичким истраживањем. Кроз студију се прегледно и јасно расветљава контекст у којем су деловали, шири када је у питању општа европска перспектива, и ужи када су у питању српска богословска и библијска истраживања, као и стање опште теолошке свести.

„Могућност разумевања старосавезних симбола и језика“, *Криза савремених језика теологије*, Зборник радова прир. В. Вукашиновић, Београд 2013, 37-57.

Циљ рада је да укаже на то како се од самих почетака хришћанске егзегезе у јелинском свету појавила потреба за адекватним тумачењем светописамског текста. Приказан је мисаони „додир“ Библије са јелинском културом. Тај феномен је изискивао извесно претумачивање библијског текста у новој животној ситуацији – превођење старозаветног језика и симбола у јелинско-философске категорије. У другом делу се, пре свега, указује на савремена епистемолошка схватања. У основним цртама се обрађује феномен савремене егзегезе, са освртом на покушај демитологизације библијских приповести. Проблем савремене егзегезе огледа се у њеној пренагашеној научној усмерености, као и питању религијског статуса светог текста. Ту се отвара питање колико је смислено научно истраживати религијски текст, а при томе занемарити управо његову основну функцију. На тај начин се долази до једног важног херменеутичког и епистемолошког питања. На крају се указује да је разумевање текста могуће једино на егзистенцијалној равни. Текст треба разумети у његовој основној функцији, а она је религијско-егзистенцијална.

„Алегораза у платонистичкој традицији“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 14, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 24. мај 2013), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2013, 7-16.

Циљ рада је да покаже на који су начин мислиоци платонистичке традиције тумачили раније митове. Обрађују се: Плутарх, Нуменије, Хроније, Плотин, Порфирије и Прокло. Као и стоици, неопитагорејци и неоплатонисти су се служили алегорезом. Помоћу алегоријске методе било је могуће ускладити

философско-рационално мишљење са митско-поетским. То је значило постизање усклађеног очувања обе традиције: митско-религијске и философске, у чему су се посебно истицали Плутарх и Порфирије. Код каснијих неоплатониста миту се даје већа епистемолошка важност. Придаје му се мистичка димензија у сазнањима више истине. Мит омогућава наративни увид у стварност која се не може докучити у временско-просторним категоријама. Овим се посредно показује да се неоплатонистичка алегореза у много чему одразила на хришћанску егзегезу, нарочито александријске школе.

„Der Jona-Kommentar des Theodor von Mopsuestia“, *Philotheos* 14 (2014) 117-130.

Аутор у овој научној студији темељно анализира егзегетске поступке којима се служио Теодор Мопсуестијски при тумачењу старозаветних текстова. У првом делу се говори о његовим теолошко-херменеутичким претпоставкама, док се у другом делу на примерима приказује његово тумачење. Акценат се ставља на истраживање дословно-историјског смисла, на чему Теодор инсистира. Други битан моменат је у томе што аутор јасно на примерима показује начин на који је Теодор изводио *теорију*, као и Теодоров херменеутички принцип ‘према сувишку’. У тим тачкама показује се теолошка мотивација која стоји у основи таквог приступа. У херменеутичком смислу, посебно је занимљиво Теодорово схватање Писма као ‘скраћеног говора’, из кога се може реконструисати догађај о којем се говори у тексту. Стога је парафраза била једна од основних одлика његове егзегезе, јер он на тај начин уводи логички и временско-просторни поредак (ἀκολουθία) у библијске приповест, чија садржина није сасвим јасна из самог текста. Овим аутор такође показује колико је старозаветни текст био важан извор хришћанске теологије.

„Allegoresis as a method of demythologization“, *Lateranum*, LXXX/3, Lateran University Press (2014) 557-574.

Циљ рада је да укаже на један антички херменеутички феномен, према којем је алегоријско тумачење ранијих текстова подразумевало извесну демитологизацију митских предања. Демитологизација се састојала у рационално-философској реинтерпретацији митова. Тиме се показује како су многе старозаветне приповести са изразито антропоморфним представама Бога морале бити демитологизоване у средини која је то већ чинила са другим текстовима. Идејна основа таквих егзегетских уплива био је сам Символ вере у ширем смислу, где се говори о томе да је Бог невидљив и људским чулима недокучив. Кандидат детектује комплексне теолошко-философске проблеме који се јављају приликом таквог тумачења. У хришћанском смислу у овоме

постоји проблем, с једне стране од банализације библијске поруке, а с друге постоји и опасност од деисторизације саме Библије. На крају кандидат указује да се таква 'демитологизација' ипак морала ограничавати инсистирањем на историчности средишњих библијских догађаја.

„Превод Библије – актуализација смисла“, *Зборник радова међународног научног скупа Кирилометодијевско предање, језик и мисија Цркве у 21. веку*, Београд: Православни богословски факултет 2014, 28-55.

Кандидат у раду заступа тезу да је превод светописамског текста егзегетски поступак актуализације смисла. На почетку је јасно показано да је превођење и тумачење библијског текста присутно у његовом развојном коду. Текст је настајао и ширио се кроз унутрашње тумачење у виду глоса, додатака, прерада итд. Први преводи старозаветних текстова били су таргуми – преводи на арамејски језик. Таргуми су настали из потребе актуализације смисла, ради разјашњења језичких и теолошких нејасноћа. Таргуме одликује парафразирајуће превођење текста, с многим додацима који појашњавају стихове који се преводе. Због сродности језика и културног обрасца, актуализација текста није подразумевала јаче инкултурацијске моменте. Тако нешто се први пут десило у старим грчким преводима из којих је настала Септуагинта. У том делу рада кандидат предочава специфичан сусрет различитих мисаоних и културних модела. Превод Писма на грчки показује изразите егзегетске особености превода. На таргумима видимо теолошке и језичке модификације које су ослоњене на претходни модел, док је грчки превод настао на култури која је имала свој особен развој. Превод Писма на старословенски карактеристичан је по томе што је то истовремено био процес описмењавања и христијанизације Словена. Са Писмом је дошла и нова култура и тако су се развили хоризонти за његово даље разумевање и актуализовање.

„Memra of Ephrem the Syrian of Jonah and the Repentance of the Ninevites“ *ΘΕΟΛΟΓΙΑ* 85, Αθῆναι (2014) 193-210.

Рад је посвећен једном специфичном егзегетском питању из домена историје учинака текста (*Wirkungsgeschichte*), то јест аутор покушава да покаже како је један библијски текст тумачен у сиријској културној традицији. Пример таквог тумачења је свети Јефрем Сиријски, који у виду ритмичке беседе препевава библијски текст уносећи у њега елементе карактеристичне за тај културни простор чиме се додатно откривају непосредне паралеле са каснијом мидрашком традицијом. Једна од основних идеја овога рада је да покаже да теологија може да се успешно артикулише и у виду песничких метафора и живописних нарација, а не само кроз филозофско-догматске тарактате. Друга

важна ставка је ауторово инсистирање на особености културних традиција и важности да се освести чињеница да је Библија књига која је намењена сваком народу и култури и да је њена рецепција условљена матичном културом. Тиме се у теологији превазилази једна доминантна перспектива, код нас јелинско-европска, и указује на плуралност богословског исказа. Аутор тиме посредно одбацује паушалне оцене неких теолога да се у културама као што је сиријска није могла развити „висока теологија“.

„The Theology of the ‘free Slaves’“, *Philotheos* 15 (2015) 60-69.

Аутор се у тексту кроз научно истраживање бави једном врло актуелном темом – питањем слободе. У првом делу рада представљен је концепт блискоисточне владарске идеологије (која се у политичко-друштвеном смислу манифестовала у робовласничком систему) и место и улога човека у њој. Сажето су представљене месопотамијске и староегипатске антрополошке поставке засноване на религијској слици света која је била под јаким упливом владарских идеологија. У другом делу се насупрот таквом концепту, излаже библијско виђење човека и друштва као противтежа свету у којем је постојао Израил, то јест у којем је настала вера у једног Бога – Јахвеа. Аутор ту указује на неколико важних момената присутних у библијском тексту: 1. Бог склапа савез са Израиљцима, који су у то доба били робови у Египту. 2. У Старом Завету се први пут у историји теолошких мишљења појављује идеја да је сваки човек створен по лику Божијем. У тадашњем окружењу (Египат, Ханан, Месопотамија и др) владало је мишљење да владар син богова или бога. 3. Многе библијске приповести сведоче о необичној слободи старих Израиљаца. Аутор се посебно осврће на приповести о Изласку из Египта. Такође указује на најновија научна истраживања која указују да је улазак Израиљаца у Обећану земљу уско везан са тадашњим социјалним револуцијама, и да рани Израил представља више један религијско-социјални слој, који се значајно разликовао од схватања његових хананских суседа. У продужетку текста кандидат показује смисао пророчке теологије заснован на идеји социјалне правде, као израз најдубљег религијског уверења, правде која се огледала у критици друштвеног поретка и у том контексту његовог функционализовања и злоупотребе религијског култа.

„The Spirit in the Wisdom of Solomon Old Testament Background”, у: P.Dragutinovic/J.B.Wallace/K.-W.Niebuhr (ppp), *The Holy Spirit and the Church according to the New Testament. 6th International East-West Symposium of New Testament Scholars Belgrade, August 25–31, 2013* (WUNT), Mohr Siebeck, Tübingen 2015, 293-314.

Рад је објављен у најпрестижнијој библијској едицији (WUNT) на енглеском језику. Кандидат се овде бави схватањем појма дух (πνεῦμα) у Премудростима

Соломоновим. На почетку врши анализу теолошког профила писца, као и жанровско одређивање читаве Књиге. Тежиште рада је на томе да се покаже да је пишчево схватање речи дух у основи старозаветно, иако је Књига написана изворно на грчком језику и у грчкој средини (Александрија). У складу са основном амбицијом, кандидат даје преглед основних значења речи дух (Πῑ) у ранијим старозаветним списима. На основу те анализе он показује да је реч дух вишезначна и да је њено значење условљено контекстом. У наставку текста, где анализира Премудрости Соломонове, указује се на четири основна значењска оквира појма дух: 1. Човеков дух – антрополошки аспект; 2. Дух као извор сазнања – епистемолошки аспект; 3. Божији Дух или Дух Господњи – метафизичко-космолошки аспект; 4. Дух Свети – теолошки аспект. Кандидат јасно показује идејну повезаност писца Премудрости са ранијом старозаветном традицијом, али и указује на извесно обогаћивање значења појма пνεῖμα условљеног грчким филозофским схватањем. На крају се осврће на важан теолошко-херменеутички моменат, а то је феномен да у античком свету није постојало уверење да одређени појам изражава реалност као такву, то јест да постоји потпуни знак једнакости између речи и реалности које оне означавају, што је одлика савремене научне свести. Значење одређених појмова углавном је изражено кроз контекст и врло често – када су у питању овакви термини – има наглашено метафорички израз. Управо тај увид даје овој студији додатну научну тежину.

„Митске и старосавезне претпоставке типологије“, Богословље год. LXXIV, 1 (2015) 192-200.

У овој студији аутор показује митске и старозаветне претпоставке каснијег типолошког разумавања Писма, то јест међусобног односа Старог и Новог Завета. Митска свест је стварност доживљавала на цикличком и ритмичком схватању историје. До таквог разумевања дошло је на основу видљивих образаца који постоје у видљивом свету. То су биолошки образци рађања и умирања, као и кружно кретање небеских тела. Ти циклични и видљиви обрасци су схваћени као израз свеопштег постојања, које је у својој основи циклично. У Старом Завету не постоји такво разумевање историје. Она се схватала линеарно, док је цикличност сведена на унутаристоријски оквир који се не одражава на дубљу стварност. Бог је господар историје, која се не сагледава кроз ритмове годишњих доба, него кроз Божије деловање у свету. У том деловању присутни су извесни обрасци који чине историју смисленом и руковођеном од стране Бога.

Траговима Писма II: Стари Савез – рецепција и контексти, Библијски институт ПБФ, Београд 2015, 320 стр (ISBN 978-86-7405-163-4).

Књига је састављена из три велика поглавља кроз која се аутор бави феноменом рецепције Старог Завета и контекстима који су то условљавали. Сама концепција књиге је добро осмишљена. У првом поглављу се говори о првој рецепцији старозаветних текстова која је довела до превода. Друго поглавље се заснива на идеји да се кроз један методолошки и епистемолошки приступ прати феномен тумачења Писма у различитим животним околностима. У трећем поглављу се егзегетски прати један старозаветни текст (Књига пророка Јоне) и тиме показује колико текст у себи носи потенцијалних значења, која се откривају у креативном додиру са читаоцем. Аутор свој концепт делом темељи на савременим херменеутичким теоријама текста, а делом на класичним егзегетским методама својственим таквом начину истраживања. Поред кратког пресека у коме кандидат приказује историјске оквири у којем је настала *Септуагинта*, истраживање се усмерава на испитивање античких извора који говоре о настанку превода. Поред општепознатог *Аристеевог писма*, наводе се сведочанства: Димитрија, Аристовула, Евполема, Филона Александријског и Јосифа Флавија. У наставку је дат осврт на нововековне научне теорије и процена њихове научне валидности. После тога се разматрају разлози који су довели до настанка превода, и ту прати најновија текстолошка и историјска истраживања. У том делу се показује колико су се богослужбене, правне, обичајне и интелектуалне потребе одразиле на настанак превода Седамдесеторице. Затим се пажња усмерава на сам процес настанка *Септуагинте*, то јест анализира се и реконструише могући хронолошки ред према којим су превођени поједини списи. Следећи истраживачки фокус је усмерен на питање литерарне и богословске одлике превода. Ту се показују комплексне литерано-теолошке компоненте везане за такву врсту превода. Потом се предочавају новија научна сазнања која су довела до научног оживљавања интересовања за превод Седамдесеторице. У читавом поглављу, из више углова, кандидат аргументовано заговара богословски и текстолошки значај *Септуагинте*. Његова главна интенција је да покаже да *Септуагинта* није тек превод старојеврејских списа на грчки, него да је у питању коначна верзија светописамског текста (*Endtext*), која представља посебну текстолошку и теолошку традицију. Он тиме поткопава неколико векова доминантну научну парадигму, према којој је масоретски текст био у средишту текстуалних истраживања. Из таквог става произлазе врло значајне теолошке и текстолошке импликације. У другом поглављу аутор се бави алегорезом као једним посебним видом рецепције Светог Писма. Прво указује на почетке алегоријског тумачења везане за античку Грчку (6. век пре Хр). У том делу представља и темељно анализира грчке философске школе које су алегоријски тумачиле древне спевове, нарочито Хомера и Хесиода. Такав егзегетски

поступак је подразумевао да се значење не изводи из онога што је непосредно написано, него да смисао треба потражити 'с ону страну слова'. Претпоставка за такво тумачење било је уверење да су ранији писци своје текстове намерно увили у песничке форме и у њих утиснули дубље истине које је требало разумети у пренесеном смислу. Посебну пажњу аутор посвећује најважним философским школама у којима је практикована алегореза – стоицизму и неоплатоничарима. У закључку се указује на онтолошке и епистемолошке претпоставка, карактеристичне за алегоријску интерпретацију. Други део овог поглавља усмерен је на ранојудејску алегоријску егзегезу, својствену јелинизованим Јеврејима у Египту. Најистакнутији представници које он обрађује били су Аристовул и Филон Александријски, који се могу сматрати зачетницима и утемељивачима алегоријског тумачења Библије. Кандидат врши темељну анализу мотива и начина на који су они тумачили библијски текст. Посебно је исцрпно обрађен Филон Александријски, с обзиром на његову литерарну заоставштину и утицај који је имао на касније тумаче. У трећем делу аутор се фокусира на хришћанску егзегезу која се заснивала на алегорези. Поред новозаветних текстова и важнијих писаца ране Цркве, највише пажње је посвећено главним представницима ове егзегетске орјентације: Клименту Александријском, Оригену и Дидиму Слепом. У тим деловима кандидат анализира велики број текстова наведених тумача, с циљем да се схвате контекст и идејни разлози таквог егзегетског концепта. У наставку поглаваља постављено је питање валидности алегорезе у хришћанској егзегези. Кандидат разматра историјске контроверзе везане за алегоријско тумачење, нарочито у четвртм веку. Насупрот алегорези у то доба постоји и егзегетска орјентација која значење текста изводи из његовог дословног тумачења (антиохијска школа). Кандидат закључује да су се многи јелински елементи одразили на тумачење Библије, не само у смислу да је тај културни амбијент подстакао тумаче Библије, него и у том да су се и извесни философски светоназори уплели у алегоријска тумачења. Тиме се показује колико је такав приступ био условљен контекстом тумача. С друге пак стране, кандидат показује и јасну разлику између алегоријског приступа библијском тексту који остаје у оквирима хришћанског исповедања вере и оних који од таквог концепта одступају. У основи те разлике налази се разумевање историје, односно вредновање историјских догађаја који су одиграли пресудну улогу у историји спасења. Треће поглавље такође је усмерено на детектовање контекста и његовог значаја за тумачење библијских текстова посебно на примеру тумачења Књиге пророка Јоне у раној Цркви, са тежиштем на источну традицију. Кандидат укратко анализира прве елементе рецепције ове Књиге у познијим старозаветним списима и код јудејских писаца. У наставку указује на варијације у рецепцији код еванђелиста Матеја и Луке који се теолошки врло

профилисано осврћу на Јону. Потом се осврће на ранохришћанску уметност у којој су присутни мотиви пророка Јоне, као посебан вид рецепције Светог Писма. Ту се најупечатљивији и богословски најегзистенцијалнији показују мотиви из такозване уметности гробова. У контексту отачких промишљања на тему Јоне, аутор врши темељну анализу контекста тумача. Тако обрађује: Климента Римског, Јустина Философа, Иринеја Лионског, Тертулијана, Климента Александријског, Оригена и Методија Олимпског. Особитост њиховог тумачења лика пророка Јоне огледа се у теолошки предконципираном увиду, који се истовремено заснива на ширем библијском предању, што тумачењу даје посебну перспективу. У наставку се бави мотивима из ове Књиге присутним у беседама светих отаца, као што су Јефрем Сиријски, Јован Златоусти и Кирил Јерусалимски. Ту се такође аргументовано показује колико се контекст тумача одражавао на само тумачење. Поред тога, у завршном делу поглава темељно се анализирају отачки егзегетски коментари на целокупну Књигу. Један од превасходних циљева које је кандидат себи овде поставио јесте указивање на то колико је старозаветни и, уопште, библијски текст, био присутан у теолошкој свести отаца ране Цркве. Тиме је истовремено показао колико су егзегетска и теолошка промишљања нужно условљена контекстом. Аутор доказује да тумачење полази од извесних егзистенцијалних и теолошких претпоставки и да у процесу интерпретације тумач уноси сопствена предразумевања и преокупације, које се нужно одражавају на извођење значења. С друге стране он указује да текст има своју значењску интенцију, као и историју рецепције и шири теолошки оквир из којег потиче, и да то у одређеној мери већ унапред обликује теолошке перспективе из којих се тумачи. Књига представља релевантан научни допринос из ове научне области.

„Стари Савез – рат у самоодбрани“, *Зборник радова међународног научног скупа Први светски рат и Српска православна црква*, Београд: Православни богословски факултет 2015, 651-666.

Основна идеја рада је да укаже на феномен рата у Старом Завету, рефлектован кроз конкретне ратне ситуације, у овом случају Први светски рат. У првом делу рада представљен је појам рата у његовом општем облику, како је био разумеван и доживљаван у Старом Завету. У наставку се врши теолошко-егзегетска анализа текстова који говоре о освајачким ратовима које су Израиљци водили приликом освајања Обећане земље. Нагласак је стављен на то да се укаже да се иза библијских наратива крије једна комплексна теолошка интенција писаца, изазвана одређеним животним контекстом. Други део рада посвећен је теолошким размишљањима која су усмерена против рата. Посебно се показује како цар Давид није могао да подигне Храм Богу, зато што је

учествовао у многим ратовима. У том смислу се наводе пророчки идеали мира и превазилажење историјских страдања. Трећи аспект представљају библијски текстови који се програмски баве феноменом рата, односно пледирају на заузимање става у потенцијалним ратним ситуацијама. На крају се указује на извесне аналогije између старозаветних текстова и дешавања за време Првог светског рата.

„Јона – бунтовни пророк“, у: Р. Кубат (прр), *“Кад Израил беше дете”: Зборник радова из библијске теологије у част професора Драгана Милина поводом 70. рођендана*, Библијски институт ПБФ, Београд 2015, 23-31.

У тексту се врши егзегетска анализа Књиге пророка Јоне. У првом делу кандидат врши историјску анализу покушавајући да библијски текст доведе у везу са тадашњим блискоисточним окружењем, као и другим светописамским текстовима (Књига пророка Јоила) да би историјски одредио време настанка ове Књиге. У продужетку се бави одређивањем књижевне врсте текста, што и јесте један од основних егзегетских принципа на основу којег се може делом открити богословска намера писца Књиге. Јона се у жанровском смислу упоређује са осталим старозаветним књигама, и аутор долази до закључка да она у својој књижевној форми више припада приповедачкој литератури (новела), него пророчкој, на шта посебно указује врло осмишљена структура и композиција списа. У трећем делу кандидат презентује богатство теолошких идеја присутно у светописамском тексту, истовремено развијајући херменеутичку теорију о вишезначности библијског текста. На крају он отвара важна егзистенцијална питања везана за разумевање оваквих текстова и важност проналажења „херменеутичких кључева“ помоћу којих се могу открити дубљи садржаји текста.

Основы ветхозаветной антропологии, Београд: Православни богословски факултет, Санкт-Петербург: Санкт-Петербургская православная духовная академия 2015, 200 стр. (у припреми за штампу)

Ова књига представља значајан допринос на пољу библистике у српској теологији. Писана је по највишим научним стандардима, и одликује се изузетном минуциозношћу филолошке и историјске аналитике, систематизације и синтезе научних увида. Приликом израде консултована је, интегрисана и критички реципирана готово сва доступна научна литература на више светских језика. Посебан квалитет ове књиге огледа се у њеној теолошкој концепцији, према којој се старозаветни антрополошки феномени сагледавају у контексту времена у којем су настали, при чему се указује на теолошке и културолошке особености Старог Завета. У даљем кораку аутор старозаветне антрополошке феномене сагледава из новозаветне и касније

светоотачке перспективе, што овој научно-аналитичкој концепцији даје посебну теолошку ноту и чини је методолошки особеном и посебно вредном, поготово што је обogaћена светоотачким размишљањима на антрополошке теме. Ова монографија нуди прегледан и поуздан антрополошки појмовник Старога Завета који представља незаобилазно средство за сваки даљи рад на овој тематици.

Наведене радове одликује високо развијена научна компетенција, као и адекватан методолошки приступ, како у погледу научног истраживања, тако и презентације резултата. Излагање теметике је педантно, јасно и прегледно. У анализираним радовима је извршена стручна филолошка, литерарна, историјска и теолошка анализа, пропраћена адекватним научним апаратом. Такође је упућеност кандидата у савремену секундарну литературу (на више језика) на завидном нивоу. Кандидат кроз читав научни опус показује висок ниво стручности и способности да се бави сложенем библијско-богословском проблематиком, и да пружа запажене резултате из области богословске науке.

Остале активности:

Уредништво и рецензије:

– Уредник (приређивач) ЗБОРНИКА РАДОВА: „*Кад Израил беше дете*“, Зборник радова из библијске теологије у част професора Драгана Милина поводом 70. рођендана, Библијски институт ПБФ, Београд 2015;

– Уредник књиге: Удо Шнеле, *Увод у новозаветну егзегезу*, Београд 2007.
изворник: Udo Schnelle, *Einführung in die neutestamentliche Exegese* (6. Auflage), Göttingen 2005;

– Уредник књиге: Гинтер Штембергер, *Увод у Талмуд и Мидраш*, Београд 2014.
изворник: Günter Stemberger, *Einleitung im Talmud und Midrasch* (9. Auflage), München 2011;

– Рецензент књиге: П. Драгутиновић, *Мисија и комуникација у раном Хришћанству: Путовања хришћана као израз јединства Цркве у Новом Завету и Апостолским оцима*, Београд 2010;

– Рецензент књиге: П. Драгутиновић, *Увод у Нови Завет: Основи новозаветне науке I*, Београд 2010;

– Рецензент књиге: Р. Ракић, *Увод у девтероканонске књиге Старога Завета*, Београд 2013;

– Рецензент књиге: П. Драгутиновић, *Ко чита да разуме: Теме из Светог Писма Новог Завета*, Београд 2015.

Предавања на другим универзитетима:

Као гостујући професор по позиву, одржао блок семинар на „Лудвиг-Максимилијан универзитету“ у Минхену (Немачка), школске 2012/13, у периоду 23-25. новембра 2012. године на тему:

„DAS BUCH JONA. Seine Wirkungsgeschichte und Rezeption in der liturgischen und patristischen Literatur“.

Чланство у редакцијама:

- члан редакције факултетског часописа “Богословље” (2002-2008; 2010-);
- члан редакције часописа “Теолошки погледи” (2003-2006);
- стручни саветник студентског часописа “Логос”.

Чланство у комисијама и менторство:

- једанпут ментор на одбрани докторске дисертације
- 4 пута члан Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације;
- једанпут члан Комисије за преглед, оцену и одбрану магистарског рада;
- 14 пута ментор завршног мастер рада;
- око 50 пута ментор дипломских и завршних радова, и око 250 пута члан комисије

Мишљење и предлог Комисије

Узевши у обзир да је реч о веома способном кандидату, научном раднику и педагогу са врло добрим искуством, реално је очекивати да ће он и даље напредовати и давати допринос у поменутиим научним сферама (специјализованим областима теолошке херменеутике и егзегезе библијског текста).

На основу свега изложеног Комисија сматра да су се стекли сви услови из Закона о високом образовању (Службени гласник РС, бр. 76/2005, 97/2008, 44/2012, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 и 68/2015), Статута ПБФ (Пречишћен текст бр. 02-1032/3 од 27. 12. 2012), Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 142/2008, 150/2009 и 160/2011) и Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 183/2015 – Пречишћен текст) да се **др Родољуб Кубат**, ванредни професор на Катедри за Свето

Писмо Старог Завета Православног богословског факултета Универзитета у Београду, изабере у звање редовног професора по конкурс на који се пријавио као једини кандидат, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћа Изборном и Наставно-научном већу Православног богословског факултета у Београду да утврди предлог и проследи Стручном већу Универзитета у Београду **да донесе одлуку о избору др Родољуба Кубата у звање редовног професора за ужу научну област Библистика, тежиште истраживања Свето Писмо Старог Завета**, са пуним радним временом на том Факултету.

Београд

8. децембар 2015.

др Предраг Пузовић,

редовни професор Православног богословског факултета у Београду

др Владан Перишић,

редовни професор Православног богословског факултета у Београду

др Војислав Јелић,

редовни професор Филозофског факултета у Београду